

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Завгородній В.А., *ст. викладач СумДУ*

Самостійна робота студентів разом з аудиторною є однією з важливих форм навчального процесу. Вона спрямована не тільки на оволодіння кожною окремою дисципліною, а й на формування навичок самостійної роботи в навчальній, науковій, професійній діяльності, здатності брати на себе відповідальність, самостійно вирішувати проблеми, знаходити конструктивні рішення, вихід з кризової ситуації тощо. Значущість самостійної роботи виходить далеко за межі окремого предмета, у зв'язку з чим актуальним є розроблення стратегії формування системи умінь і навичок самостійної роботи.

Сучасний етап розвитку методики навчання УМІ (РМІ) вимагає створення та впровадження в навчальний процес комп'ютерних програм для самостійної роботи іноземних студентів у позааудиторний час, зокрема, навчальних, тренувальних, тестових, мультимедійних програм, дистанційних курсів.

Уже на етапі передвузівської підготовки потрібно будувати планувати навчання з урахуванням дуже коротких і жорстких часових параметрів (від 6 до 10 місяців), відсутності знання мови навчання, різнорівневої, недостатньої, а іноді практично відсутньої підготовки із загальнотеоретичних дисциплін.

Наведене вище змушує нас зосередити увагу на використанні комп'ютерних технологій при організації самостійної роботи.

Комп'ютерні програми активізують навчальний матеріал, забезпечують організацію тренувальних вправ з окремих аспектів мови, звільняють викладача від виконання трудомісткої механічної роботи, збільшують обсяг засвоєння інформації. Комп'ютерні програми для самостійної роботи корегують просування студентів у виконанні завдань, здійснюють зворотний зв'язок, оцінюють діяльність студентів, імітуючи віртуального викладача. Крім того, застосування комп'ютерних програм часто зумовлює значно вищу мотивацію до навчальних занять, дає можливість працювати в індивідуальному режимі без перешкод.

Реалізація в електронному вигляді дозволяє також більш чітко організувати інформацію, продумати цікаву презентацію, створити зручний інтерфейс для роботи, контролю і самоконтролю. Комп'ютерні тести забезпечують економію часу і, найголовніше, як зазначає відомий дослідник Л. П. Саєнко, «позбавлені суб'єктивного чинника, який наявний при традиційному опитуванні».

На кафедрі мовної підготовки іноземних громадян досить ефективно використовуються програми, створені провідними методистами на базі зарубіжних вузів. Ряд програм використовується на початковому етапі для формування навичок вимови (фонетичний комп'ютерний курс «Русский без акцента. Хиггинс», ігрова програма «Говорите прямо сейчас»). Викладачі звертаються до програми «Обучающее – контролирующее тесты «IC:Репетитор. Русский как иностранный» для підготовки до атестації за певними рівнями лінгводидактичного тестування.

Успішно використовуються в системі самостійної роботи програми, що дозволяють іноземним студентам значною мірою розширити свій лексичний запас з різних комунікативних тем і відпрацювати навички діалогічної мови (ігрові комплекси «Говорите прямо сейчас», «Иллюстрированный словарь. Русский язык. ELI»). Студенти працюють з програмами «Lets Learn Russian: A+ Language Lessons», «Talk Now! - Russian», «Rosetta Stone. Russian».

Однак практика застосування програм підказує, що наразі потрібна робота зі створення та впровадження власних, таких, що враховують конкретні реалії викладання УМІ (РМІ), комп'ютерних програм для самостійної роботи іноземних студентів.

Зокрема розпочалася робота зі створення корегувальної програми для студентів, які пройшли етап базового навчання. Вона розробляється з урахуванням типових помилок трьох складових, які є базою граматичної основи цього рівня: приєднаниково-вдмінкова система, вид дієслова, складне речення.

Як показують сучасні дослідження, ефективність самостійної роботи з комп'ютерними програмами підвищується в 2-2,5 рази порівняно з традиційними формами організації самостійної роботи і тому допомагає інтенсифікувати навчальний процес.

Таким чином, комп'ютерні технології в структурі самостійної роботи повинні стати тим сучасним інструментом, який значно підвищить якість підготовки іноземних студентів з української (російської) мови.